

Innhold

Kapittel 1

Kroppsøvingshistorie	11
Innledning	11
Perioden fram til 1936: Kroppsøvingsfaget kommer inn i skolen	11
Perioden etter 1936: Kroppsøvingsfaget i læreplaner og i praksis	15
Normalplan av 1939	15
Læreplan for forsøk med 9-årig skole (Forsøksplan av 1959)	17
Mønsterplan av 1974	19
Mønsterplan av 1987	21
Læreplanverket for den 10-årige grunnskolen av 1997 (L97).....	22
Læreplanverket Kunnskapsløftet 2006 (LK06)	25
Læreplan i kroppsøving gjeldende for perioden 2006-2012.....	27
Formål.....	28
Hovedområder i faget	28
Grunnleggende ferdigheter	29
Kompetansemål	29
Vurdering	30
Læreplan i kroppsøving gjeldende for perioden 2012-2015	31
Formålet	32
Hovedområdene.....	32
Kompetansemålene	32
Grunnleggende ferdigheter	33
Vurdering	33
Læreplanen i kroppsøving gjeldende for perioden 2015-2020.....	34

Kapittel 2

Læreplanverket Kunnskapsløftet 2020 (LK20)	35
Innledning	35
Overordnet del – verdier og prinsipper for grunnopplæringen.....	38
1 Opplæringens verdigrunnlag.....	40
2 Prinsipper for læring, utvikling og dannings.....	40
3 Prinsipper for skolens praksis	43
Læreplan i kroppsøving	47
Kroppsøving som lærings- og dannelsesfag	47
Om faget – fagrelevans og sentrale verdier	49
Kjerneelement	52
Tverrfaglige tema	54
Grunnleggende ferdigheter	55
Kompetansemål og vurdering.....	55

Kapittel 3

Kroppsøvingslærerrollen	58
Innledning	58
Hva er en god lærer?	58
Hva er en lærerrolle?	59
Læreren som <i>preanalysator</i>	61
Analyse av mål og retningslinjer	61
Analyse av fysiske rammefaktorer	62
Analyse av elevenes behov, ønsker og forutsetninger	63
Analyse av grunnlag for vurdering	64
Læreren som <i>planlegger</i>	64
Læreren som <i>organisator</i>	65
Læreren som <i>administrator</i>	66
Læreren som <i>samarbeidspartner</i>	66
Læreren som <i>underviser</i>	71
Læreren som klasseleder	71
Læreren som veileder	76
Læreren som rollemodell	78
Læreren som elevvurderer	79
Læreren som <i>postanalysator</i>	80

Kapittel 4

Planlegging av kroppsøvningsundervisning 82

Innledning 82

Kroppsøvningsfagets egenart 85

Hvorfor planlegge? 89

 Planlegging ut fra didaktiske modeller 93

 Den didaktiske relasjonsmodellen 94

Organisering 106

Ulike typer planer 106

 Eksempel på årsplanskjema 107

 Eksempel på øktplanskjema 108

Kapittel 5

Undervisningsprinsipper 109

Innledning 109

Prinsippet om konkretisering 110

 Hvorfor konkretisere? 110

 Hvordan konkretisere? 111

Prinsippet om aktivisering 114

 Hvorfor aktivisere? 115

 Hvordan aktivisere? 116

Prinsippet om motivering 117

 Hvorfor motivere? 117

 Hvordan motivere? 119

Prinsippet om progresjon 124

 Hvorfor progresjon? 124

 Hvordan gjennomføre progresjon 125

Prinsippet om variasjon 128

 Hvorfor variere? 128

 Hvordan variere? 129

Prinsippet om individualisering 131

Prinsippet om samarbeid 131

 Hvorfor samarbeid? 132

 Hvordan samarbeide? 132

Prinsippet om evaluering 133

Når og hvor ofte skal vi ta hensyn til
de forskjellige undervisningsprinsippene? 134

Kapittel 6

Undervisningsmetoder	136
Innledning	136
Induktiv og deduktiv undervisningsmetode	138
Induktiv undervisningsmetode	138
Deduktiv undervisningsmetode	141
Skillet mellom metodene er flytende	144
Eksempler på organiserings- og arbeidsformer	145
Modellbasert praksis	146
Aktivistisk tilnærming til kroppsøvningsundervisning	149
Tema- og prosjektarbeid.....	152
Grunnleggende ferdigheter	159
Bruk av konkurranse.....	166
Valg av metode og organiseringsformer.....	169
Tilrettelegging og organisering av undervisning.....	170

Kapittel 7

Inkludering og tilpasset opplæring	173
Innledning	173
Kroppsøving og kjønn	179
Kroppsøving og elever med minoritetsbakgrunn.....	182
Kroppsøving og elever med funksjonsnedsettelse	185
Inkludering, tilpasset opplæring og didaktiske modeller	187

Kapittel 8

Elevvurdering i kroppsøving i grunnskolen	196
Innledning	196
Love og retningslinjer for elevvurdering	197
Underveisvurdering – vurdering for, som og av læring.....	198
Sluttvurdering – vurdering av læring	200
Grunnlaget for vurdering.....	201
Grunnlag for karakterer	206
Fritak fra vurdering med karakter i kroppsøving	208
Litteraturliste	209
Om forfatterne	218